

En Resa Till Österbotten, sive ITER BOTHNICUM

Försök till beskrivning af bruk och folksed bland österbottningarna

Scripsit et redegit Mauri Sourander

Anno Domini 2002

Släktföreningen Souranders resa till Österbotten 21.9.2002 artade sig bra redan från morgongryningen, väderleken var utmärkt och på initiativ av Raimo och Liisa inleddes färden från Helsingfors med ett hej-hurra! rop. Alla personbilar körde väl koordinerat och deltagarna intog förfriskningar under färden samt hade lunch precis klockan 12 såsom noggrant stipulerats i reseprogrammet. Förstärkta av den fövänansvärt goda lunchen fortsattes resan till Vasa, dit man anlände klockan 14:25.

Parkeringen vid Vasa torg visade sig vara smidig nog enär ett jättestort parkeringshus var tillgängligt rätt under torget. På torget väntade oss våra värdar Ulf och Christer samt vasaborna Wellamo och Mika. Efter erhållna instruktioner för att hitta krigsmuseet samt efter att Mauri, Pia och Gunilla hade kört vilse fann vi oss efter Uffes vänliga handvävningars tillhjälp sist och slutligen vid Finlands Banks byggnad. I den välbeskyddade bottenvåningen ligger ju Krigsmuseet, som upprätthålls av Veteranföreningen vid Vasa och med helt privata medel. Vår sakkunnige guide Hans Nordström berättade för oss hela den finska krigshistorien utgående från slaget vid Napua till vinter- och fortsättningskrigen samt förevisade härtill hörande samlingar som museet har fint framme. För släkten Sourander var naturligtvis beskådanget av Åke Souranders donation till museet höjdpunkten för visiten i museet, där bl.a. hans dagbok från fortsättningskriget ingår. Vi hoppas att museets planer att i framtiden bygga en korsu i museets utrymmen förverkligas och tackar museet för den intressanta och lärorika visiten.

Med nya krafter och med Christers personliga guidning körde vi till Österbottiska museet som ligger på en pittoresk plats just intill stranden och med en utmärkt vy västerut. Förstås gick några av oss vilse igen men med tillhjälp av mobiltelefonen och Raimos och Uffes insatser löstes problemet i ett nafs. Den förnämliga museibyggnaden innehåller en imponerande samling av allehanda material om Österbotten. Vi ville förstås bese den Souranderska silversamlingen som donerats av Ingvald Sourander redan på 20-talet. I andra våningen fanns museets silversamlingar där vi kunde konstatera att Ingvalds samling gjorde ära för honom och hela släkten och vi kan rekommendera visiten dit för alla släktingar. Vi kände oss så nöjda med visiten och den därtill hörande presentationen att släktföreningens arkivarie Oula föreslog att Släktföreningen Sourander nu väl kunde ta hand om samlingen och administrera den hädanefter, vilket förslag instämde med vild entusiasm från släktens sida. Efter mogen övervägande och mycket skratt insågs det att det ändå var bra som det är och tackade museets vänliga och tålmodiga guider för visiten.

Nu var staden Vasa besedd och enär Alko var redan stängt var det ingenting annat att uträtta i Vasa än att ta kursen mot det historiska slagfältet Juthas, där von Döbeln segrade 13.9 1808, och där vi skulle övernatta vid Hotell Juthbacka. Nu hade vi lärt läxan och för att säkerställa att inga vidare vilsekörningar skulle ske följde vi Uffes bil samvetsgrant genom Vasa för att hitta vägen till Nykarleby. Anita, Oula och Sari tog en omväg för att bese själva slagfältet. Allt gick utomordentligt fint och vi anlände glatt och med friskt humör till hotellet som visade sig vara stängt!

Ingen panik! Med iskall beslutsamhet ringde Uffe ägaren Nils Sandvik som höll på att separera honung, att inom tio sekunder infinna sig i hotellet för att ta hand om oss (annars skulle han få se på annat...). Till all lycka gick det att öppna dörren och vi alla trängde in från kylan och släktföreningens styrelse beslöt att ha ett möte i vänthallen medan vi väntade på ägaren. Om en halv timme infann han sig och till all lycka var alla viktiga styrelseärende redan omskötta så att vi kunde ägna oss till inkvarteringen. Nils visade sig vara en mycket sympatisk karl i fyrtioårsåldern som effektivt tog hand om oss och efter tio minuter hade alla sitt rum som var riktigt bekväma.

Efter förberedde alla sig för kvällens galafest i "grand toilet" som gick av stapeln vid restaurang von Döbeln. Som hedersgäst infann sig där Uffes och Christers mor Majlis som trots sin höga ålder hade vågat sig på galan. Där hade vi nu glädjen att träffa också Christers fru Åsa, Uffes fru Sanne och våra värdars syster Solveig. Allt som allt var vi 16 personer, som var precis rätt för den mysiga stämning som uppstod. Här var Uffes och Christers roll helt avgörande. Med förrätten, som visade sig vara läcker sikglass, intogs ett antal snaps med tillhörande snapsvisor både på finska och svenska, till den mån att man kände sig väl till lags med allt och alla. Uffe hälsade som värd alla hjärtligt välkomna och med sin "eine kurtze Einleitung" om omgivningens historia, koncentrerat i fem minuter (tack och lov!) gjorde han oss förtrogna med Nykarlebys öden.

Raimo föreslog ett antal skålar bl.a. för Majlis, våra värdar, Roy, Mauri, och släkten. Huvudrätten befanns vara Zackrisbiff (till äran av Zacharis Topelius), som visade sig bestå av finfin pepparbiff tillsammans med en utsökt baconsås, det var mums... En virvel av diskussioner uppstod helt spontant och man kan säga att många boende vid huvudstadsregionen lärde känna släktens österbottningar bättre än sina grannar. Uffes 8-minuters skildring av finska kriget 1808-1809 blev succé, de stormiga applåderna visade hur alla tyckte om denna livliga skildring av människoöden. Inte mindre förtjusta var deltagarna i hans skildring av indianlivet i Kanada och berättelserna om huru indianerna där kallade Uffe, samt hur indianhövdingen löste gåtan om "how och who".

Nu var det dags för det väsentliga: kaffe och konjak roddes fram, vi alla tyckte nu att serveringen fungerade utomordentligt bra. Innan vi förstod var det stängningstid, men alla var ense om att dagen hade varit toppen och vi beslöt att ta "da capo" i framtiden. Uffe förklarades en första klass festmästare och inspirerad av detta bjöd han alla hos sig för "nachspiel" till förtret för hans hustru och barn som inte kunde sova till följd av larmet som uppstod. Men det var det väl värt! Sådant är nämligen sed och bruk i Österbotten! Ett nöje för hela familjen försäkrade Uffe efteråt.

Följande morgon uppstod med något trötta miner hos somliga med det gjorde ingenting emedan endast några få hade det brådskande och måste tidigt iväg. Frukosten var fin med traktens utsökta havstorn som extra överraskning och väl mätta tog vi kursen mot Helsingfors. Utan vidare strapatser eller evenemang anlände alla lyckligt hem, och den allmänna uppfattningen var att resan var både andligt uppbringande och fysiskt passande för alla deltagarna. Vi hoppas att vid nästa träff blir det ännu flera deltagare.